

Brusel 9. listopadu 2017
(OR. en)

14113/17

CLIMA 296
ENV 905
ONU 148
DEVGEN 245
ECOFIN 920
ENER 428
FORETS 49
AGRI 612
MAR 184
AVIATION 154
COMPET 739

PRŮVODNÍ POZNÁMKA

Odesílatel:	Jordi AYET PUIGARNAU, ředitel, za generálního tajemníka Evropské komise
Datum přijetí:	7. listopadu 2017
Příjemce:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, generální tajemník Rady Evropské unie
Předmět:	Zpráva Komise Evropskému parlamentu a Radě Dva roky po uzavření Pařížské dohody - Pokrok v plnění závazků EU v oblasti klimatu (vyžadováno podle článku 21 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č.525/2013 o mechanismu monitorování a vykazování emisí skleníkových plynů a podávání dalších informací na úrovni členských států a Unie vztahujících se ke změně klimatu a o zrušení rozhodnutí č. 280/2004/ES)

Delegace naleznou v příloze dokument COM(2017) 646 final.

Příloha: COM(2017) 646 final

V Bruselu dne 7.11.2017
COM(2017) 646 final

ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ

Dva roky po uzavření Pařížské dohody – Pokrok v plnění závazků EU v oblasti klimatu

(vyžadováno podle článku 21 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 525/2013 o mechanismu monitorování a vykazování emisí skleníkových plynů a podávání dalších informací na úrovni členských států a Unie vztahujících se ke změně klimatu a o zrušení rozhodnutí č. 280/2004/ES)

{SWD(2017) 357 final}

Obsah

<u>1.</u>	<u>Obsah</u>	
	<u>Obecný přehled</u>	4
<u>2.</u>	<u>Financování opatření v oblasti klimatu</u>	10
<u>3.</u>	<u>Snižování emisí v EU</u>	15
<u>4.</u>	<u>Přizpůsobení se změně klimatu</u>	19
<u>5.</u>	<u>Účast v mezinárodní politice v oblasti klimatu</u>	20

Seznam obrázků

<u>Graf 1: Pokrok při plnění cílů Evropy pro rok 2020 a 2030 (celkové emise skleníkových plynů v EU)</u>	4
<u>Graf 2: Změna reálného HDP, emisí skleníkových plynů a intenzity emisí skleníkových plynů v EU, 1990–2016</u>	5
<u>Graf 3: Vývoj emisí na obyvatele v největších ekonomikách, 1990–2012</u>	5
<u>Graf 4: Započtené emise a jejich pohlcování v odvětví LULUCF podle činností, 2013–2015</u> ..	6
<u>Graf 5: Relativní rozdíl mezi plánovanými emisemi v roce 2020 nezahrnutými do systému ETS a cíli pro rok 2020 (v % emisí z roku 2005)</u>	8
<u>Graf 6: Prozatímní započtené kumulativní čisté hodnoty emisí a pohlcení v rámci odvětví LULUCF podle členských států (2013–2015)</u>	9
<u>Graf 7: Kumulativní přebytek ročního emisního přidělu vyjádřený jako procentuální poměr k emisím z roku 2005, 2013–2015</u>	10
<u>Graf 8: Změna ve využití příjmů ze systému ETS, 2013–2016 (v milionech EUR)</u>	11
<u>Graf 9: Vnitrostátní využití příjmů z dražeb, 2013–2016 (v miliardách EUR)</u>	11
<u>Graf 10: Tři navrhované právní základy pro rámec politiky EU v oblasti klimatu do roku 2030</u>	15

1. OBECNÝ PŘEHLED

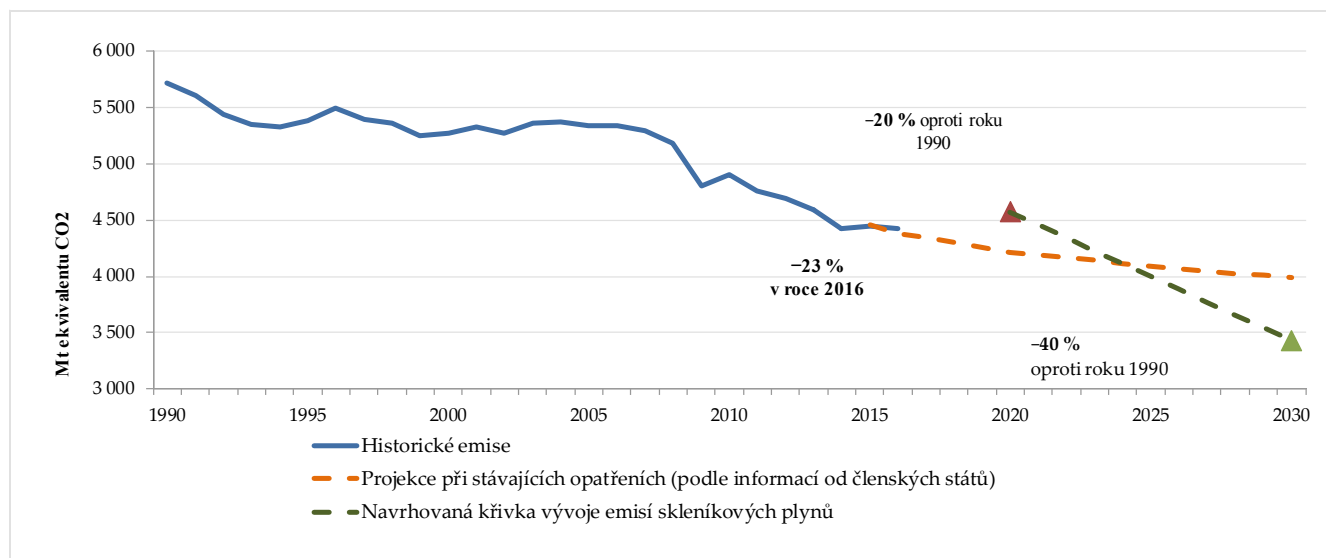
1.1. Pokrok v plnění cíle snížit do roku 2030 emise alespoň o 40 %

EU a její členské státy jsou i nadále plně odhodlány plnit Pařížskou dohodu a přijímat opatření v oblasti klimatu, jelikož se jedná o vědecky prokázanou nutnost i o ekonomickou příležitost. EU a jejích 28 členských států uložily své listiny o ratifikaci a splní závazek snížit své emise v období od roku 1990 do roku 2030 o nejméně 40 %.

V roce 2016 byly emise skleníkových plynů v EU již o 23 % nižší, než byla úroveň z roku 1990, a to na základě předběžných údajů za rok 2016, bez započtení využívání půdy, změny ve využívání půdy a lesnictví (LULUCF) a včetně mezinárodní letecké dopravy (viz Figure 1).

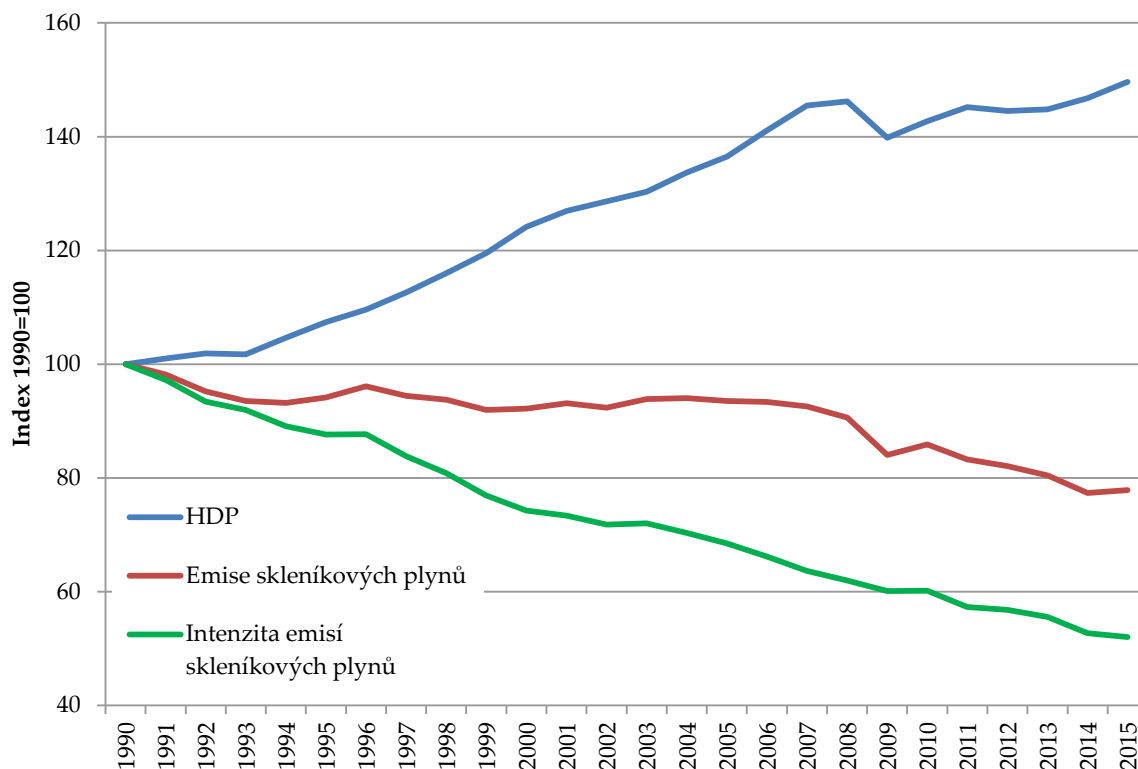
Podle nejnovějších projekcí členských států vycházejících ze stávajících opatření bude splněn 20% cíl stanovený pro rok 2020. Nebudou-li provedeny další politiky, očekává se, že v roce 2030 budou emise o 30 % nižší než v roce 1990. EU proto v současnosti jedná o nových právních předpisech, které by zajistily, že splní svůj cíl snížit emise mezi roky 1990 a 2030 o nejméně 40 % (viz oddíl 3).

Graf 1: Pokrok při plnění cílů Evropy pro rok 2020 a 2030 (celkové emise skleníkových plynů v EU)

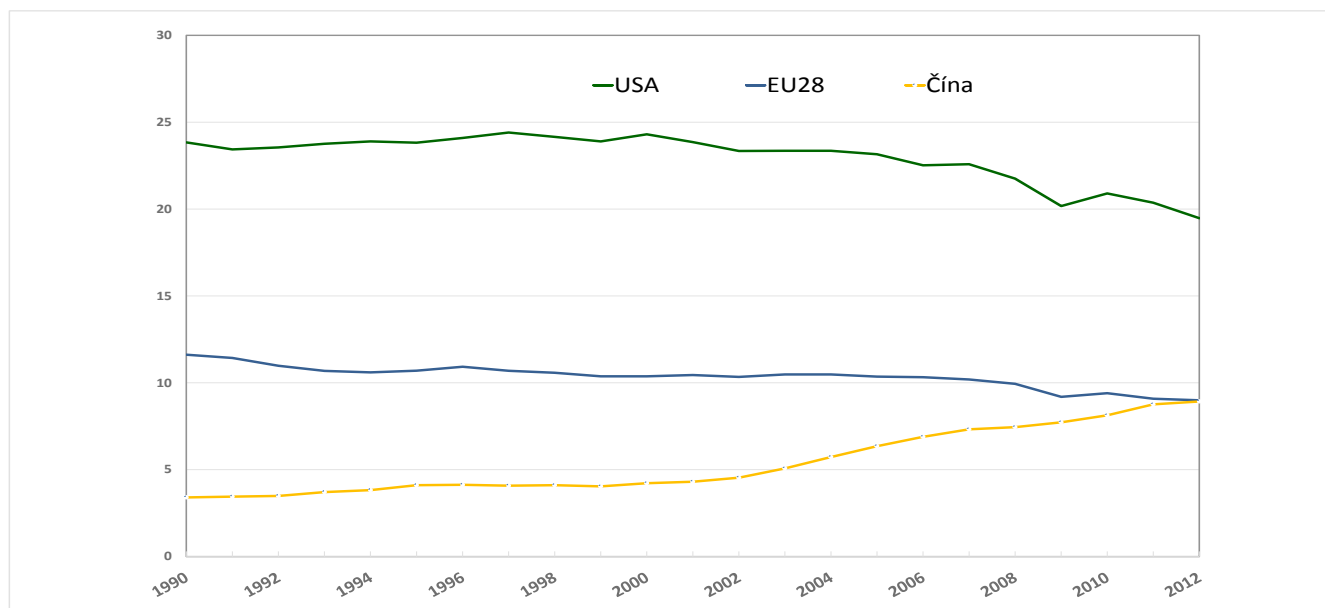
EU i nadále úspěšně odděluje svůj hospodářský růst od emisí (viz Figure 2). Od roku 1990 do roku 2016 vzrostl HDP EU o 53 % a současně se snížily celkové emise o 23 %. Intenzita emisí skleníkových plynů v rámci hospodářství EU, vyjádřená jako poměr mezi emisemi a HDP, se v daném období snížila o polovinu.

Graf 2: Změna reálného HDP, emisí skleníkových plynů a intenzity emisí skleníkových plynů v EU, 1990–2016

Hodnocení politik v oblasti klimatu *ex post* prokázalo, že je nižší intenzita emisí v hospodářství způsobena hlavně inovacemi. Mezi inovace patří nejen nízkouhlíkové technologie, jako je energie z obnovitelných zdrojů, ale též vyšší produktivita, například díky účinnějším elektrárnám a automobilům. Relativní přechody mezi různými hospodářskými odvětvími, např. přechod od průmyslu ke službám, měl v rámci EU jen okrajový vliv.

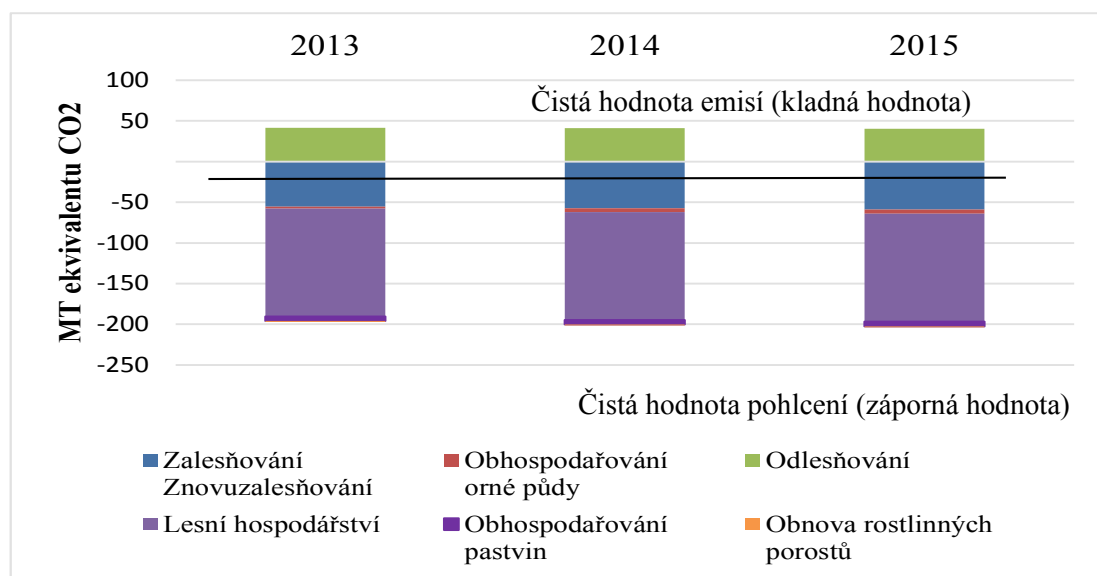
Graf 3: Vývoj emisí na obyvatele v největších ekonomikách, 1990–2012

Odhaduje se, že podíl EU na celkových emisích skleníkových plynů klesl ze 17,3 % v roce 1990 na 9,9 % v roce 2012. Její podíl jen u emisí CO₂ klesl z 19,7 % v roce 1990 na 9,6 % v roce 2015. Ze srovnání emisí na obyvatele u tří nejvýznamnějších skleníkových plynů (CO₂, CH₄ a N₂O) ve třech největších ekonomikách vyplývá, že EU a Čína mají značně nižší emise na obyvatele než Spojené státy (viz Figure 3).

V roce 2015 vytvářelo odvětví LULUCF v EU podle vykázaných údajů propad uhlíku, který pohltit 305 Mt ekvivalentu CO₂ (včetně orné půdy a pastvin). Kredit, který takto vznikl a který představuje rozdíl mezi udávanou hodnotou a referenčním scénářem, se mezi roky 2013 a 2015 zvýšil ze 115 na 122 Mt ekvivalentu CO₂. Největší část tohoto kreditu připadá na lesní hospodářství (viz Figure 4). EU je proto stále na dobré cestě k tomu, aby měla nulový pasivní zůstatek z odvětví LULUCF, a pravděpodobně splní své závazky v rámci Kjótského protokolu.

Graf 4: Započtené emise a jejich pohlcování v odvětví LULUCF podle činností, 2013–2015

1.2. Pokrok v plnění cílů pro rok 2020

Podle nejnovějších projekcí členských států vycházejících ze stávajících opatření se očekává, že emise budou v roce 2020 o 26 % nižší než v roce 1990. EU je tedy na dobré cestě ke splnění svých cílů snížit emise do roku 2020 o 20 %, a tedy i splnit své závazky vyplývající z druhého kontrolního období Kjótského protokolu.

Mezi roky 2005 a 2016 klesly emise ze stacionárních zařízení, např. z elektráren nebo rafinerií, které byly zahrnuty do systému EU pro obchodování s emisemi (ETS), o 26 %. To je podstatně více než 23% pokles, který byl stanoven jako cíl pro rok 2020. Tyto emise tvořily v roce 2016 asi 40 % celkových emisí skleníkových plynů v EU. Celkové emise EU se od roku 2015 do roku 2016 snížily o 0,7 %, zatímco celkový HDP vzrostl o 1,9 %, čímž se potvrdilo, že se emise oddělují od HDP.

Emise skleníkových plynů z pevných zařízení, která jsou zahrnuta do systému EU ETS, klesly podle předběžných údajů ve srovnání s rokem 2015 o 2,9 %. To značí sestupnou tendenci u emisí od začátku třetí fáze systému EU ETS. Navíc v důsledku dražby menšího počtu emisních povolenek jejich přebytek, který narůstal od roku 2009, značně klesl přibližně na 1,69 miliardy povolenek. Tento přebytek je na nejnižší úrovni od roku 2013.

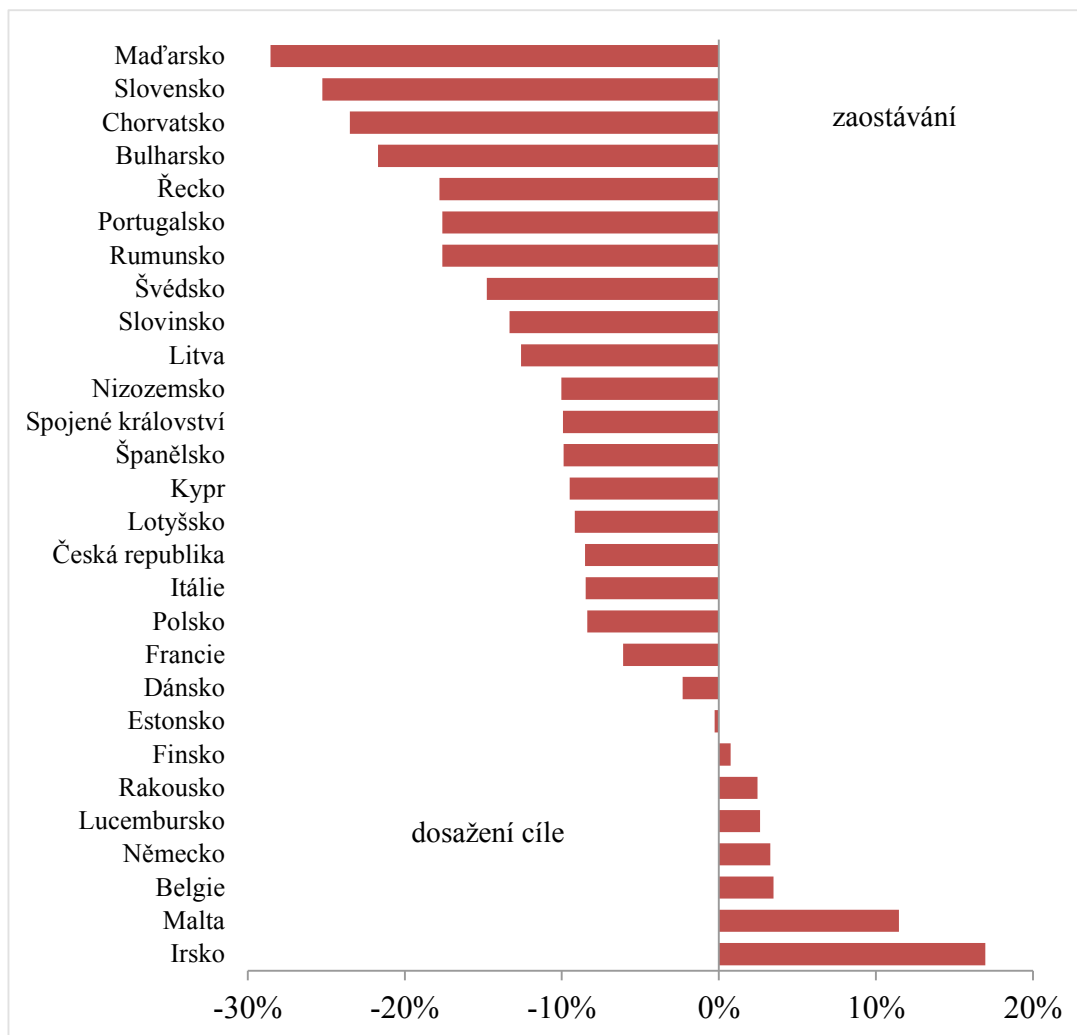
Emise nezahrnuté do systému EU ETS byly v roce 2016 o 11 % nižší než v roce 2005 a překročily cíl pro rok 2020 spočívající v poklesu o 10 %. V roce 2016 se však již druhý rok po sobě zvýšily, a to o 0,9 %. Tento trend lze alespoň částečně vysvětlit nižšími cenami ropy a vyšší poptávkou po topení z důvodu povětrnostních podmínek v roce 2015 i 2016. Podle rozhodnutí o sdílení úsilí musí členské státy plnit závazné roční cíle emisí skleníkových plynů stanovené pro období 2013–2020 v odvětvích, na něž se nevztahuje systém EU ETS, včetně odvětví stavebnictví, dopravy, nakládání s odpady a zemědělství. Maltě se nepodařilo splnit své cíle podle rozhodnutí o sdílení úsilí v žádném ze tří let v období 2013–2015 a využila mechanismu flexibility, aby dostála svým právním závazkům. Z předběžných odhadů za rok 2016 vyplývá, že Malta, Belgie, Finsko a Irsko pravděpodobně nesplní své cíle stanovené pro emise, které nejsou zahrnuty do systému ETS.

Podle vnitrostátních projekcí vycházejících z již provedených politik se očekává, že většina členských států dosáhne svých cílů pro rok 2020 (viz Figure 5). Pouze několik z nich bude muset provést další opatření nebo využít flexibility, např. nákupem povolenek od jiných členských států, které splnily své povinnosti ve větší než nutné míře, nebo využít přebytky z prvních let období.

Některé státy jsou s ohledem na rok 2020 ve zvláštní situaci.

- V Irsku se očekává, že se mezi roky 2015 a 2020 emise zvýší o 6 procentních bodů a budou i nadále překračovat roční přiděly podle rozhodnutí o sdílení úsilí, přičemž u emisí z dopravy se očekává zvýšení o 12 %. V červnu 2017 bylo v rámci ročního cyklu koordinace hospodářských politik EU (evropský semestr) doporučeno, aby Irsko dále zvyšovalo investice do veřejné dopravy.
- I u emisí Malty se očekává, že budou přesahovat roční přiděly podle rozhodnutí o sdílení úsilí. Zvýšily se emise částečně fluorovaných uhlovodíků a v odvětví dopravy.

Graf 5: Relativní rozdíl mezi plánovanými emisemi v roce 2020 nezahrnutými do systému ETS a cíli pro rok 2020 (v % emisí z roku 2005).

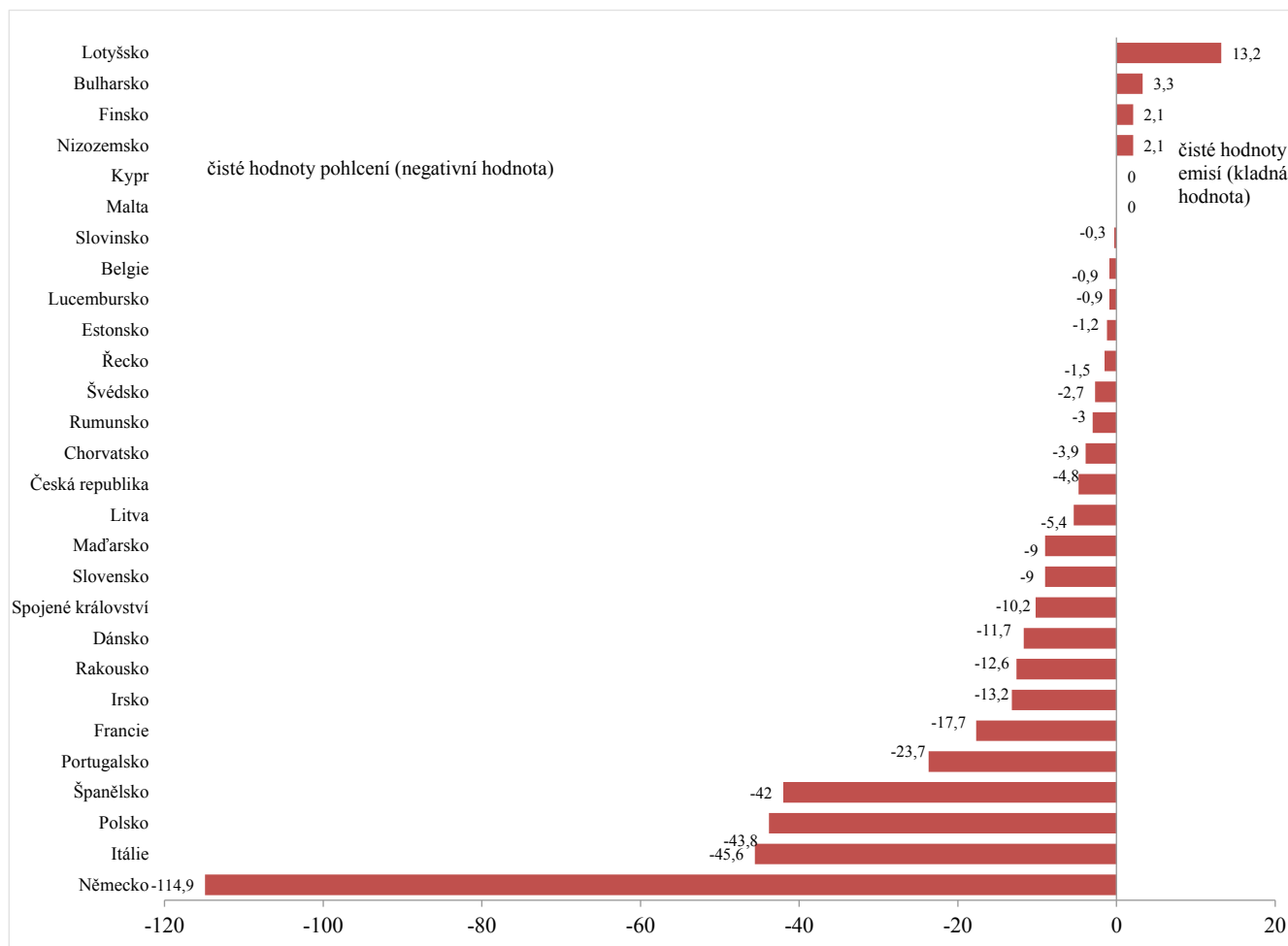

- Očekává se, že Belgie nesplní svůj cíl pro rok 2020 o 3,5 procentního bodu. Jak bylo uvedeno v rámci evropského semestru, je třeba zlepšit složení veřejných výdajů, aby vznikl prostor pro investice do infrastruktury, včetně té dopravní. Pokračující daňové zvýhodňování služebních vozů přispívá ke znečištění, kongesci a emisím skleníkových plynů.
- Podle nejnovějších vnitrostátních projekcí se očekává, že Německo nesplní svůj cíl pro rok 2020 o 3,3 procentního bodu. Na základě předběžných údajů bylo snížení emisí, na něž se nevztahuje ETS, v roce 2016 v Německu pouze těsně pod stanoveným cílem.
- Očekává se, že Rakousko a Lucembursko nesplní svůj cíl pro rok 2020 o méně než 3 procentní body.
- Podle vlastní projekce Finsko pravděpodobně nesplní svůj cíl snížení emisí pro rok 2020 o méně než 1 procentní bod. Avšak předběžné údaje za rok 2016 svědčí o tom, že u emisí, na něž se nevztahuje ETS, Finsko již o 3 procentní body překročilo svůj přiděl na daný rok.

Pokud jde o odvětví LULUCF, má většina členských států od roku 2013 do roku 2015 podle Kjótského protokolu kumulativní započtenou čistou hodnotu pohlcení. Pouze Lotyšsko, Bulharsko, Finsko a

Nizozemsko mají prozatím čistou hodnotu emisí. Je třeba podotknout, že záznamy týkající se odvětví LULUCF budou za období 2013 až 2020 kumulovány, a proto ještě nelze určit úplné výsledky započítávání. Tyto výsledky jsou tudíž prozatímní. Jak však bylo uvedeno výše, splnění cílů na úrovni EU však zatím není významně ohroženo.

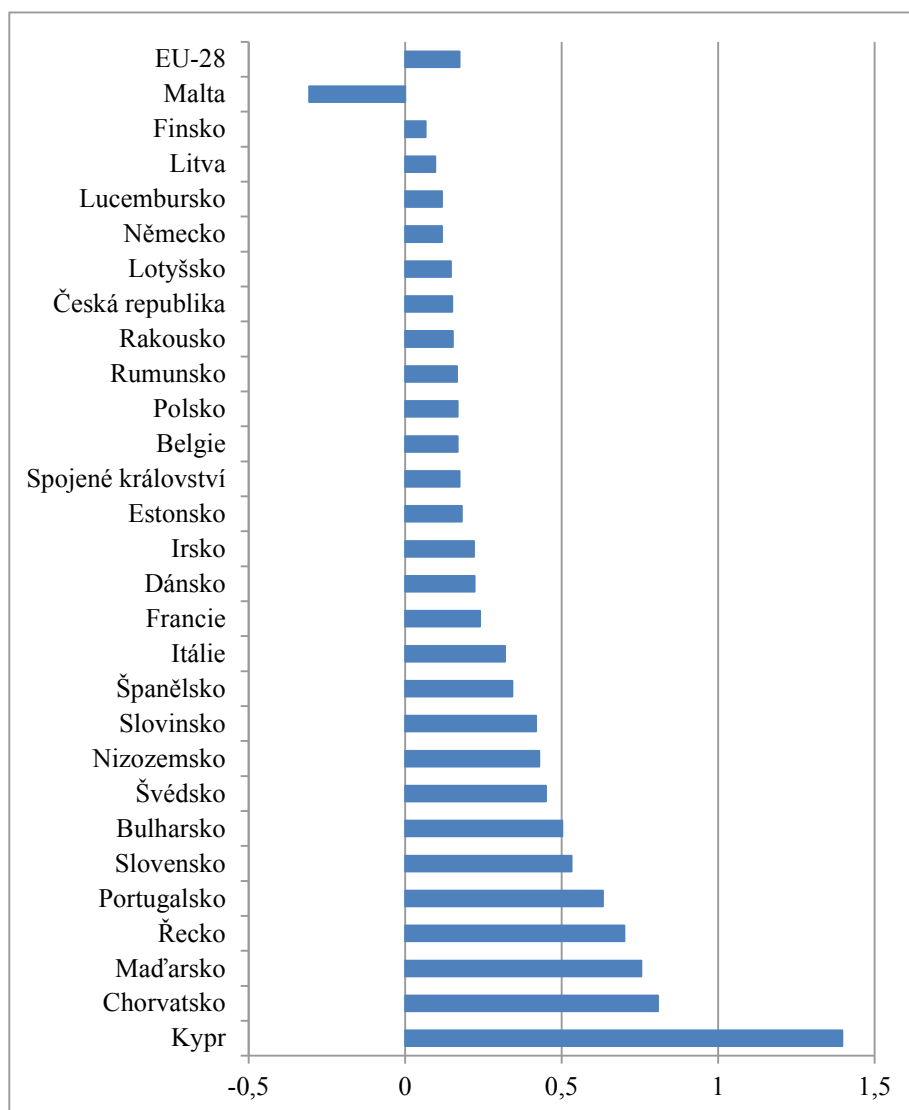
Graf 6: Prozatímní započtené kumulativní čisté hodnoty emisí a pohlcení v rámci odvětví LULUCF podle členských států (2013–2015)

1.3. Plnění povinností podle rozhodnutí o sdílení úsilí ze strany členských států

Všech 28 členských států splnilo v letech 2013–2015 své závazky podle rozhodnutí o sdílení úsilí. Malta vypustila více emisí, než byl její roční emisní příděl, ale přebytkové emise si zajistila nákupem jednotek od Bulharska. Švédsko vypustilo méně emisí, než byl jeho příděl, a zrušilo své náhradní jednotky, aby posílilo ekologickou vyváženost systému. Dosud nebyly k dodržování povinností podle rozhodnutí o sdílení úsilí použity žádné mezinárodní kredity z mechanismu čistého rozvoje nebo společného provádění. Očekávaný kumulativní přebytek ročních emisních přídělů podle jednotlivých členských států za tři roky v období 2013–2015 je uveden v Figure 7.

Graf 7: Kumulativní přebytek ročního emisního přídělu vyjádřený jako procentuální poměr k emisím z roku 2005, 2013–2015

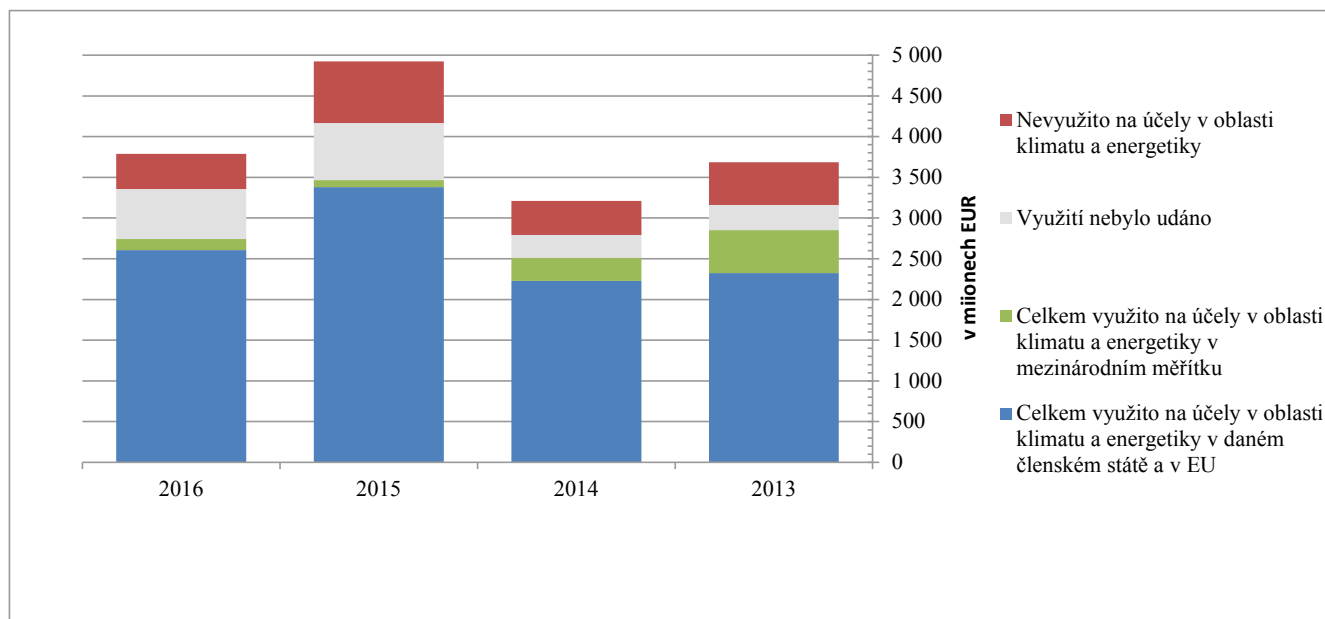

2. FINANCOVÁNÍ OPATŘENÍ V OBLASTI KLIMATU

2.1. Příjmy z dražeb povolenek systému EU ETS

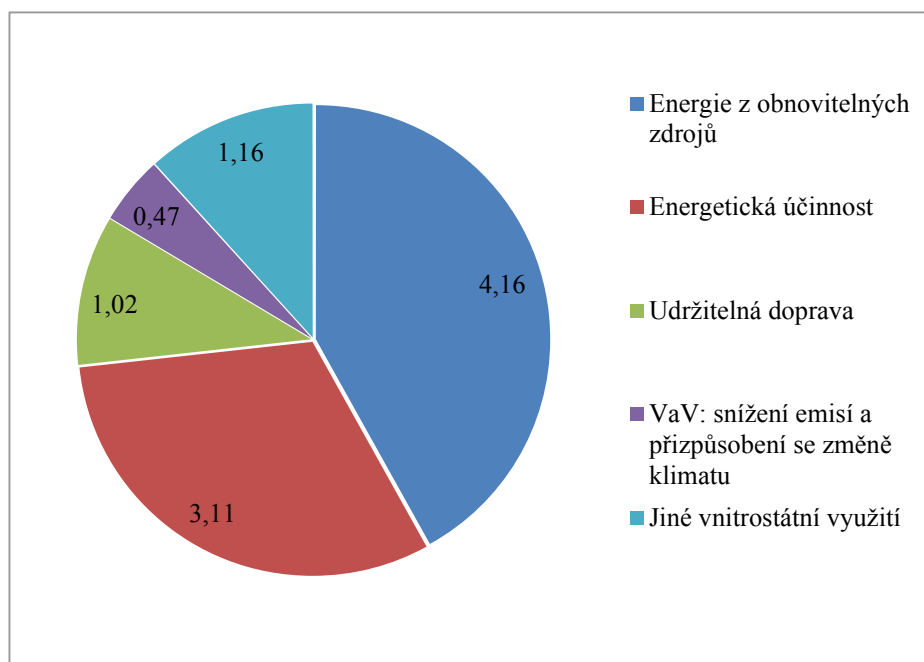
Členské státy získaly dražbami povolenek systému EU ETS za období 2013–2016 téměř 15,8 miliardy EUR. Přibližně 80 % bylo využito nebo se plánuje, že bude využito na účely v oblasti klimatu a energetiky. Členské státy uvedly, že většina těchto příjmů bude využita v daném státu (viz Figure 8).

Graf 8: Změna ve využití příjmů ze systému ETS, 2013–2016 (v milionech EUR)

V Figure 9 je uveden rozpis vnitrostátního využití příjmů podle kategorií na účely v oblasti energetiky a klimatu. Největší kategorii tvoří energie z obnovitelných zdrojů, následovaná energetickou účinností a udržitelnou dopravou.

Graf 9: Vnitrostátní využití příjmů z dražeb, 2013–2016 (v miliardách EUR)

Například v Řecku, na Maltě, v Portugalsku a ve Španělsku se největší část těchto příjmů investuje do energie z obnovitelných zdrojů. Naopak v České republice, Francii, Maďarsku a na Slovensku se největší část příjmů z dražeb investuje do energetické účinnosti, např. do renovací bytových domů. Na Kypru se 30 % příjmů z dražeb vynakládá na lesní hospodářství a v Itálii se pak 33 % příjmů věnuje na přizpůsobení se změně klimatu.

Program NER300

NER300 je jedním z největších světových programů na financování demonstračních projektů zaměřených na výrobu energie za pomoci inovativních nízkouhlíkových technologií. Třicet devět inovativních demonstračních projektů v oblasti energie z obnovitelných zdrojů a zachycování a ukládání uhlíku, které se týkaly 20 členských států EU, získalo finanční prostředky ve výši 2,1 miliardy EUR pocházející z dražeb 300 milionů povolenek ETS. Čtyři z těchto projektů nyní fungují a 16 dosáhlo konečného investičního rozhodnutí.

Kromě toho se podařilo přilákat dodatečné soukromé investice ve výši zhruba 2,2 miliardy EUR. Celkem bylo tedy vybráno 4,3 miliardy EUR, což připraví půdu pro další tržní replikaci a snížení nákladů. Tyto průkopnické projekty jsou však rizikové a dosud nedokázali získat dostatečné finanční prostředky navrhovatelé čtyř projektů; tyto projekty musely být zrušeny. Na začátku roku 2017 se členské státy rozhodly reinvestovat nevyužité finanční prostředky v celkové výši 436 milionů EUR do relevantních nízkouhlíkových projektů prostřednictvím dvou stávajících finančních nástrojů spravovaných Evropskou investiční bankou, a to nástroje InnovFin Energy Demo Projects (demonstrační projekty v oblasti energetiky iniciativy InnovFin) a Nástroje pro propojení Evropy.

Švédský projekt větrných elektráren Windpark Blaiken je jedním ze čtyř již běžících projektů programu NER300. V jeho rámci se postavily větrné elektrárny o výkonu 225 MW v arktickém klimatu, které jsou vybaveny inovativním systémem proti námraze. Program NER300 financuje pouze dodatečné náklady tohoto inovativního systému.

2.2. Začleňování politik v oblasti změny klimatu do rozpočtu EU

Mezi roky 2014 a 2020 se očekává, že nejméně 20 % rozpočtu EU se vyčlení na výdaje spojené s klimatem, které dosáhnou přibližné výše 200 miliard EUR. Stav provádění je uveden níže.

- Pět evropských strukturálních a investičních fondů (ESI fondy), konkrétně pak Evropský fond pro regionální rozvoj, Fond soudržnosti, Evropský sociální fond, Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova a Evropský námořní a rybářský fond. Tvoří více než 43 % rozpočtu EU. K financování politik v oblasti změny klimatu přispívá dvacet osm dohod o partnerství a více než 530 zvláštních programů v rámci jednotlivých fondů. Ke stanovení výše podpory pro cíle související se změnou klimatu byla vytvořena společná metodika. Na podporu cílů souvisejících s opatřeními v oblasti klimatu bude vynaloženo přes 115 miliard EUR, což odpovídá zhruba 25 % veškerých prostředků.

Platformy MYRTE a PAGLIA ORBA na Korsice (Francie) byly spolufinancovány Evropským fondem pro

regionální rozvoj. Tyto platformy vyrábějí a ukládají energii prostřednictvím vodíkové řetězce. Výroba sestává z přístroje na elektrolýzu, který během hodin s nízkou spotřebou energie vyrábí vodík a kyslík z molekul vody. Tato energie se pak distribuuje prostřednictvím palivových článků, které vyrábí elektřinu během hodin s vysokou spotřebou, například večer, kdy jsou fotovoltaické panely neaktivní.

- Společná zemědělská politika (SZP) zahrnuje Evropský zemědělský záruční fond (EZZF) a Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EZFRD), které společně tvoří 39 % rozpočtu EU. Od roku 1990 se emise související se zemědělstvím kromě emisí CO₂ v EU snížily o 24 %. K tomuto oddělení emisí od zemědělské činnosti přispěla podpora SZP určená na zemědělství šetrné ke klimatu. Ke snížení emisí rovněž přispěly právní předpisy v oblasti životního prostředí, jako je směrnice o dusičnanech.

SZP stanoví, že zemědělci, kteří jsou příjemci přímých plateb, musí dodržovat určité zemědělské postupy, které jsou příznivé pro klima a životní prostředí. Zemědělci musí rovněž dodržovat řadu zákonných požadavků týkajících se změny klimatu a životního prostředí. Kromě toho politika rozvoje venkova v rámci SZP například usiluje o snížení emisí podporou modernizace zemědělských podniků ve snaze snížit spotřebu energie, vyrábět energii z obnovitelných zdrojů, zlepšit řízení chovu hospodářských zvířat a obhospodařování půdy a zvýšit účinnost používaných vstupů. Ke snižování emisí rovněž přispívá zalesňování, ochrana lesů a udržitelné obhospodařování lesů. V roce 2016 se odhadovalo, že změny klimatu se týká částka rozpočtu SZP ve výši 18,7 miliardy EUR. Kromě toho stimulují používání inovačních strategií i programy rozvoje venkova, což napomáhá ke snížení emisí a k zlepšení schopnosti zemědělské půdy vázat uhlík a organickou hmotu.

- Horizont 2020, hlavní program financování výzkumu a vývoje v EU, má na období 2014–2020 rozpočet ve výši 79 miliard EUR. Očekává se, že 35 % této částky půjde na podporu výzkumu a vývoje spojeného s klimatem. Tato podpora zahrnuje cílená opatření v oblasti výzkumu a vývoje zaměřená na společenské výzvy a financování „odzdola nahoru“ v závislosti na poptávce.

V prvních třech letech fungování programu Horizont 2020 byly vyčleněny na společenské výzvy, jako je změna klimatu, nízkouhlíkové energetické a průmyslové procesy, čistá doprava a udržitelné biohospodářství, přibližně 4 miliardy EUR. Navíc byly poskytnuty přibližně 2 miliardy EUR na podporu vědeckých iniciativ a inovativních nápadů vycházejících zdola, a to prostřednictvím těchto pilířů programu: „vynikající věda“ a „vedoucí postavení průmyslu“.

V návaznosti na přijetí Pařížské dohody na konferenci COP21 se budou úsilí a zdroje dále soustředit na boj proti změně klimatu a dekarbonizaci hospodářství. Nová oblast zájmu EU

„Budování nízkouhlíkové budoucnosti odolné vůči změně klimatu“ („Building a low-carbon, climate-resilient future“) bude konkrétně podporovat provádění Pařížské dohody a bude mít v letech 2018–2020 rozpočet ve výši asi 3 miliardy EUR. Opatření zrychlí inovace v oblasti čisté energie a dopravy, podpoří návrh nákladově efektivních způsobů, jak zmírňovat změnu klimatu, a plánů, jak se jí přizpůsobit, a povedou k získávání nových vědeckých poznatků pro vnitrostátní strategie pro rok 2050, šestý cyklus posuzování v rámci Mezivládního panelu pro změnu klimatu (IPCC) a globální hodnocení Rámcové úmluvy Organizace spojených národů o změně klimatu (UNFCCC) v roce 2023.

Program Horizont 2020 je otevřen světu a řada těchto projektů a činností bude uskutečněna formou mezinárodní spolupráce, která posune kupředu celosvětové úsilí o zdolání klimatické výzvy.

- Evropský fond pro strategické investice (EFSD) je iniciativa podpořená zárukou ve výši 16 miliard EUR z rozpočtu EU a doplněná o přidělené finanční prostředky z vlastních zdrojů Evropské investiční banky (EIB) ve výši 5 miliard EUR. Tento fond podporuje strategické investice v klíčových oblastech, jako je infrastruktura, vzdělávání, výzkum, životní prostředí, účinné využívání zdrojů a inovace a rizikové financování pro malé podniky. Základem fondu EFSD je celková záruka ve výši 21 miliard EUR a očekává se, že tento fond mobilizuje do poloviny roku 2018 investice ve výši 315 miliard EUR. Z fondu EFSD již bylo financováno několik investic do energie z obnovitelných zdrojů, včetně projektů v oblasti dopravy, průmyslu a skladování energie. Pro období let 2018–2020 se připravuje rozšíření tohoto fondu, fond EFSD 2.0. Bude se soustředit zejména na inovativní nízkouhlíkové projekty, které přispějí k dosažení cílů Unie v oblasti klimatu. V rámci fondu EFSD 2.0 se záruka EU zvýší na částku 26 miliard EUR, která bude doplněna o přidělené prostředky EIB ve výši 7,5 miliardy EUR. Očekává se, že takto nově nastavený fond EFSD 2.0 mobilizuje do konce roku 2020 celkovou částku investic alespoň ve výši půl bilionu eur.
- Podprogram LIFE pro opatření v oblasti změny klimatu přispívá k provádění a tvorbě politiky a právních předpisů v oblasti klimatu prostřednictvím grantů na akce a finančních nástrojů. V roce 2016 získalo 29 projektů s přidanou hodnotou EU v oblasti zmírňování změny klimatu a přizpůsobení se jí a v oblasti správy věcí veřejných a informování 54,5 milionu EUR. Rovněž probíhá provádění dvou pilotních finančních nástrojů programu LIFE: soukromé financování pro nástroj pro energetickou účinnost (PF4EE), jehož cílem je zvýšit soukromé investice do projektů zvyšujících energetickou účinnost, a nástroj financování přírodního kapitálu (NCFF), který podporuje investice do přírodního kapitálu, jež pomáhají dosáhnout biologické rozmanitosti a/nebo cílů v oblasti přizpůsobení se změně klimatu. K dnešnímu dni vytvořilo šest místních bank inovativní úvěrové nástroje pro investice do energetické účinnosti, zejména pak pro malé a střední podniky v České republice, Španělsku, Belgii, Francii, Itálii a Portugalsku. V případě nástroje NCFF byl podepsán jeden projekt v Nizozemsku. Úvěr nástroje NCFF ve výši 6 milionů EUR poskytnutý organizaci Rewilding Europe Capital bude moci podpořit v celé Evropě 30 podniků v oblasti ochrany životního prostředí a renaturalizace, včetně provozovatelů služeb v oblasti cestovního ruchu zaměřeného na volně žijící živočichy, udržitelného rybolovu a výrobců přírodních produktů, jako je med.

LIFE METHAmorphosis je španělský projekt spolufinancovaný v rámci programu LIFE 2014. Jeho cílem je zlepšit nakládání s odpady, snížit spotřebu energie a vyrábět kvalitní biomethan tím, že představí dva inovativní systémy nakládání s odpady v průmyslovém měřítku: jeden pro zařízení na zpracování městského odpadu a druhý pro zařízení na zpracování zemědělsko-průmyslového a jiného organického odpadu.

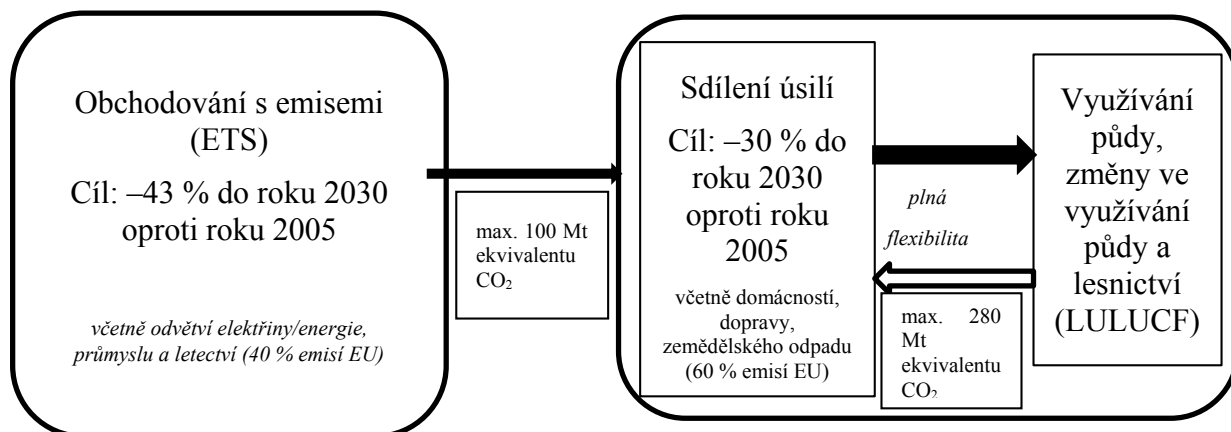

3. SNIŽOVÁNÍ EMISÍ V EU

V Pařížské dohodě se EU a její členské státy společně zavázaly, že sníží své emise do roku 2030 o nejméně 40 % úrovně z roku 1990. Tento závazek je spojen se souborem navrhovaných právních předpisů týkajících se opatření v oblasti klimatu, energetiky a dopravy. O návrzích se v současné době jedná s Evropským parlamentem a Radou. Figure 10 níže ukazuje, jak jsou vzájemně propojeny tři hlavní pilíře navrhovaného rámce politiky EU v oblasti klimatu do roku 2030, který zahrnuje všechny emise skleníkových plynů. Navrhuje se, aby bylo provádění pozorně sledováno prostřednictvím správy energetické unie EU. Zúčastněné strany z členských států z řad soukromých i veřejných subjektů rovněž získají pomoc při dosahování zastřešujících cílů pro rok 2030 v oblasti skleníkových plynů, a to prostřednictvím:

- i. poskytnutí finančních prostředků na opatření v oblasti klimatu (viz předcházející oddíl), aniž by byly dotčeny finanční přiděly pro financování opatření v oblasti klimatu v příštím víceletém finančním rámci, a
- ii. doplňujících nových právních předpisů platných v celé EU a týkajících se zejména energetické účinnosti, energie z obnovitelných zdrojů, emisních norem pro automobily, lehká užitková vozidla a těžká nákladní vozidla, zachycování a ukládání uhlíku a fluorovaných skleníkových plynů.

Graf 10: Tři navrhované právní základy pro rámec politiky EU v oblasti klimatu do roku 2030

3.1. Revize systému EU ETS – čtvrtá fáze (2021–2030)

Cílem legislativního návrhu Komise z července roku 2015 týkajícího se přezkumu systému EU ETS před čtvrtou fází je snížení emisí ze zařízení na výrobu energie a z průmyslu do roku 2030 o 43 % oproti úrovním v roce 2005. Evropský parlament a Rada v současnosti vedou třístranná jednání poté, co v únoru 2017 přijaly postoj k přezkumu směrnice.

Návrh má zvýšit roční snížení počtu povolenek ze současných 1,74 % na 2,2 % za účelem snížení emisí, a tedy splnění výchozích cílů v oblasti životního prostředí. Parlament i Rada ve svých postojích navrhuje další posílení systému EU ETS dočasným zdvojnásobením množství povolenek převáděných do rezervy tržní stability od roku 2019. Tato změna by rezervě tržní stability umožnila rychleji snížit současný převis nabídky na trhu s povolenkami.

Jelikož čelní evropští představitelé souhlasili, že i po roce 2021 bude probíhat bezplatné přidělování povolenek, navrhuje se též změny nezbytné pro aktualizaci příslušných pravidel. Patří mezi ně aktualizace referenčních úrovní, které mají zohledňovat případný technický pokrok, kritéria pro budoucí složení seznamu odvětví s vyšším rizikem úniku uhlíku a postupy zohledňující změny produkce.

Navrhuje se několik mechanismů financování nízkouhlíkových technologií, zejména pak inovační fond (na podporu demonstrace inovačních technologií v průmyslu týkajících se energie z obnovitelných zdrojů a nízkouhlíkových inovací, jakož i zachycování, využívání a ukládání uhlíku) a Modernizační fond (který modernizuje energetické soustavy členských států EU s nižším HDP).

3.2. Návrh nařízení o sdílení úsilí a nařízení o využívání půdy v období 2021–2030

Tyto dva návrhy předložené v červenci roku 2016 stanoví, jak přesně mají členské státy EU provádět své závazky na snížení emisí, na něž se nevztahuje ETS, do roku 2030 o 30 % ve srovnání s rokem 2005. Evropský parlament a Rada v současnosti vedou třístranná jednání poté, co v období mezi červnem a říjnem 2017 přijaly k oběma návrhům postoj.

Zprv, každý členský stát má mít v období 2021–2030 pro odvětví, na která se nevztahuje systém ETS a LULUCF, závazné roční limity emisí skleníkových plynů. Členské státy souhlasily se sdílením úsilí na základě spravedlnosti, solidarity, nákladové efektivnosti a ekologické vyváženosti. Návrh tedy přihlíží k různým možnostem členských států přijmout opatření tím, že pro ně na rok 2030 stanoví různé cíle především na základě HDP na obyvatele v roce 2013. Navrhované cíle pro rok 2030 se pohybují od 0 % do 40 % ve srovnání s úrovněmi roku 2005. Jsou uvedeny dvě nové omezené možnosti flexibility: umožnit způsobilým členským státům využívat povolenky systému EU ETS a umožnit všem členským státům přijímat více opatření v odvětví využívání půdy za účelem splnění části jejich závazných cílů v oblasti sdílení úsilí.

Zadruhé, členské státy by byly povinny dosáhnout rovnováhy emisí skleníkových plynů a jejich pohlcování v oblasti využívání půdy, změny ve využívání půdy a lesnictví podle pravidla „nulový pasivní zůstatek“. Navrhuje se, aby existovala povinnost vyvážit emise skleníkových plynů z využívání

půdy pohlcením stejného množství CO₂ z atmosféry prostřednictvím opatření v daném odvětví nebo v odvětvích, na něž se vztahuje rozhodnutí o sdílení úsilí. Pokud například členský stát vykácí lesy, musí výsledné emise nahradit vysázením nových lesů, udržitelnějším hospodařením se svými stávajícími lesy, ornou půdou a pastvinami nebo dalším snížením emisí v odvětvích, na něž se vztahuje rozhodnutí o sdílení úsilí. Kromě toho by členské státy rovněž měly možnost obchodovat s kredity z odvětví LULUCF. Pokud by byl zaveden tento systém započítávání, pomohl by členským státům vytvořit pobídky pro zemědělce a lesníky, aby prováděli zemědělskou a lesnickou činnost, která bude příznivější pro klima.

3.3. Strategie pro nízkoemisní mobilitu

Odvětví mobility v EU je významným zaměstnavatelem a nepostradatelnou hybnou silou celosvětové konkurenceschopnosti hospodářství EU. Moderní systém mobility je nutný pro přechod na nízkouhlíkové hospodářství. Mezi opatření patří vývoj čistých technologií prostřednictvím lepších emisních norem a využívání nízkouhlíkových paliv. V červenci 2016 přijala Komise strategii EU pro nízkoemisní mobilitu, která je založena na třech pilířích: vyšší účinnosti systému dopravy, využití alternativních zdrojů energie s nízkými emisemi v odvětví dopravy a dopravních prostředcích s nízkými a nulovými emisemi.

Komise připravuje zavádění spolupracujících, propojených a automatizovaných vozidel, která pomohou snížit emise a omezit kongesce. Kromě toho navrhuje Komise úpravy regulačního rámce silničních poplatků, elektronického mýta a kombinované dopravy.

Pokud jde o čisté technologie, přispívají celounijní emisní normy pro oxid uhličitý k inovacím a účinnosti. Komise navrhuje v období po roce 2020 nové normy pro automobily a lehká užitková vozidla. Navrhla systém monitorování a vykazování emisí z těžkých nákladních vozidel, který připravuje půdu pro normy pro tento druh vozidel, jež budou zavedeny v roce 2018. Navrhovaný přezkum zadávání veřejných zakázek na čistá vozidla následně pomůže vytvořit trhy s inovativními a nízkoemisními výrobky.

Pokud jde o používání nízkouhlíkových a obnovitelných paliv, navrhla Komise v listopadu 2016 přepracované znění směrnice o energii z obnovitelných zdrojů, která prostřednictvím celounijní povinnosti pro dodavatele pohonných hmot pro dopravu stanoví vysoký podíl pokročilých biopaliv. Návrh revize směrnice o energetické náročnosti budov (viz oddíl 3.4) a uspořádání trhu s elektřinou přispějí k vybavení budov dobíjecími stanicemi a k vytvoření energetické sítě/soustavy vhodné pro daný účel a podpoří přechod na mobilitu s nulovými emisemi. Směrnice o zavádění infrastruktury pro alternativní paliva nabízí silný rámec pro zajištění dostupnosti infrastruktury, společné normy a informování spotřebitelů o alternativní energii. Komise vydává akční plán týkající se infrastruktury pro alternativní paliva, který se má týkat správy, financování a interoperability služeb v oblasti infrastruktury.

3.4. Energetická účinnost

Komise navrhla revizi směrnice o energetické účinnosti, která obsahuje závazný 30% cíl EU pro rok 2030. Směrnice rovněž rozšíří požadavky na úsporu energie do roku 2030 a zjednoduší pravidla pro výpočet této úspory.

Přezkum evropské směrnice o energetické náročnosti budov podporuje využívání inteligentních technologií v budovách a obsahuje klíčová opatření na další podporu investic do energetické účinnosti a energie z obnovitelných zdrojů.

3.5. Energie z obnovitelných zdrojů

Podle návrhu přepracovaného znění směrnice o energii z obnovitelných zdrojů musí obnovitelné zdroje energie do roku 2030 tvořit alespoň 27 % hrubé konečné spotřeby energie v EU. Tento závazný cíl je v souladu se závěry Evropské rady z října 2014. Přepracované znění směrnice rovněž vytváří právní prostředí podporující inovace a podporuje dlouhodobé investice.

3.6. Správa věcí veřejných

Evropská komise přijala v listopadu 2016 návrh nařízení o správě energetické unie. Podle tohoto nařízení jsou členské státy povinny vypracovávat integrované vnitrostátní plány v oblasti energetiky a klimatu na období deseti let, počínaje obdobím let 2021 až 2030. Tyto plány stanoví cíle členských států v oblasti energetiky a klimatu a budou představovat jejich příspěvek k cílům energetické unie, včetně společných cílů EU v oblasti energetické účinnosti a energie z obnovitelných zdrojů. Plány by rovněž měly být sladěny s dlouhodobými strategiemi snižování emisí, které budou předkládány každých deset let s navrhovaným výhledem 50 let.

V návrhu je stanoven harmonogram pro přípravu konceptu i konečného znění plánů a jejich aktualizaci, který je pečlivě sladěn s pětiletým cyklem přezkumů stanoveným v Pařížské dohodě. Tyto plány budou základem pro účast EU a členských států na facilitativním dialogu v roce 2018 a pro globální hodnocení, které se uskuteční v roce 2023 a poté každých pět let.

Návrh rovněž stanoví integrovaná pravidla pro sledování a podávání zpráv, pokud jde o pokrok při provádění plánů. Stanoví zvláštní mechanismy, které mají pokrýt všechny nedostatky v dosahování cílů EU v oblasti energetické účinnosti a energie z obnovitelných zdrojů. Rovněž stanoví transparentní, přesný, ucelený, úplný a soudržný mechanismus monitorování emisí skleníkových plynů, aby EU splnila své povinnosti týkající se podávání zpráv, které stanoví Pařížská dohoda.

Členské státy již vypracovávají koncepty svých vnitrostátních plánů, přičemž více než dvě třetiny z nich už zahájily politické postupy k jejich přípravě. Více než polovina členských států se zapojila do veřejných konzultací týkajících se vnitrostátních plánů. Přibližně polovina z nich již má dlouhodobé strategie v oblasti klimatu s výhledem alespoň na období do roku 2030. Více než třetina členských států Komisi informovala, že v rámci přípravy svých vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu začala pracovat na analytickém základu a regionální spolupráci.

3.7. Systém monitorování, vykazování a ověřování (MRV) pro lodní dopravu v EU

EU podporuje probíhající diskuse v rámci Mezinárodní námořní organizace (IMO), jejichž cílem je celosvětově snížit emise z mezinárodní lodní dopravy (viz oddíl 5.3). Již změnila své právní předpisy týkající se monitorování, vykazování a ověřování emisí z lodní dopravy, pokud jde o přístavy v Evropském hospodářském prostoru. V důsledku toho předložily v srpnu 2017 společnosti, které provozují lodě o objemu přesahujícím 5 000 hrubých tun, své plány, v nichž podrobně popisují své monitorovací postupy. Monitorování a vykazování se na činnosti v oblasti lodní dopravy použije ode dne 1. ledna 2018. Stále probíhá posouzení možného sladění systému monitorování, vykazování a ověřování EU se systémem organizace IMO pro shromažďování údajů týkajících se spotřeby paliva v

lodích. Po dokončení posouzení by mohly být v roce 2018 předloženy další návrhy na změnu právních předpisů EU v oblasti monitorování, vykazování a ověřování.

3.8. Kosmická strategie

Již nyní lze využívat služby poskytované programem Copernicus, což je největší jednotný program pozorování Země na světě, ke sledování půdního pokryvu a změny ve využití půdy a v budoucnu by mohl být využit k dosažení cílů návrhu LULUCF (viz oddíl 3.2) a monitorování odlesňování a všech forem změny ve využívání půdy v celosvětovém měřítku.

Dále v souladu se svou kosmickou strategií prověřuje Komise, zda by bylo možné vytvořit podpůrné kapacity pro celosvětové monitorování a ověřování antropogenních emisí CO₂ pomocí sběru nezávislých údajů o atmosféře vycházejících z pozorování, které by mohly v budoucnu doplnit národní inventurní systémy a pomoci zvýšit jejich spolehlivost a přesnost.

3.9. Zachycování a ukládání uhlíku

Evropská unie zvyšuje své úsilí v oblasti výzkumu zachycování a ukládání uhlíku a v oblasti komerční uplatnitelnosti zachycování a využívání uhlíku. Řada zemí, jako je Nizozemsko, Spojené království a Francie, zkoumá možnosti, jak vytvořit klastry průmyslových odvětví s velkou spotřebou energie a vysokou produkcí uhlíku, kde by mohl být CO₂ zachycován pro následné bezpečné geologické ukládání či použití. K zařazení na seznam projektů společného zájmu byly předloženy čtyři návrhy na přeshraniční přepravní infrastrukturu pro CO₂, které jsou způsobilé pro finanční podporu.

3.10. Fluorované skleníkové plyny

Ode dne 1. ledna 2015 platí nové evropské nařízení o kontrole emisí fluorovaných skleníkových plynů. Jeho cílem je snížit do roku 2030 celkové emise fluorovaných skleníkových plynů v EU o dvě třetiny ve srovnání s úrovněmi roku 2014. V určitých případech, kdy jsou k dispozici alternativy, zakazuje uvádění fluorovaných skleníkových plynů na trh. Pro rok 2018 byly kvóty pro legální uvádění částečně fluorovaných uhlovodíků na trh v EU sníženy na 63 % úrovně roku 2015.

4. PŘIZPŮSOBENÍ SE ZMĚNĚ KLIMATU

Cílem strategie pro přizpůsobení se změně klimatu z roku 2013 je připravit členské státy EU na současné a budoucí dopady. Konkrétně pak zajišťuje, aby se přizpůsobování se změně klimatu stalo součástí všech příslušných politik EU a aby byla zabezpečena lepší koordinace, soudržnost a sdílení informací mezi členskými státy. Komise strategii do poloviny roku 2018 zhodnotí a rozhodne o jejím přezkumu, částečně též s ohledem na Pařížskou dohodu.

LIFE FRANCA je italský projekt, který je spolufinancován v rámci programu LIFE 2015 a který se zaměřuje na předvídání rizika povodní v Alpách a oznamování tohoto rizika. Cílem projektu je připravit obyvatelstvo na povodně prostřednictvím procesu participace, jehož se účastní občané, orgány a odborníci. Výsledky tohoto pilotního projektu bude možné přenést i do jiných regionů, jakož i na jiná přírodní nebezpečí spojená se změnou klimatu.

Lze zmínit následující obecné tendence:

- Dvacet pět členských států přijalo vnitrostátní strategii pro přizpůsobení se změně klimatu a ve zbývajících členských státech se tyto strategie vypracovávají. Méně než polovina členských států však dosud vypracovala nebo začala provádět akční plány.
- Nejčastěji identifikovanými odvětvími, která by se měla přizpůsobit nepříznivým účinkům změny klimatu, jsou hospodaření s vodou a vodními zdroji, pobřežní oblasti, lesy a lesnictví, zemědělství, biologická rozmanitost a ekosystémy, lidské zdraví a cestovní ruch a rekreace.
- Většina členských států teprve začíná monitorovat a hodnotit efektivitu a účinnost opatření v oblasti přizpůsobení se změně klimatu.
- Města se intenzivněji snaží určit potřeby v oblasti přizpůsobování se změně klimatu a aktualizovat své městské politiky (viz oddíl 5.1), včetně zavádění zelené infrastruktury a přístupů k přizpůsobování se změně klimatu založených na ekosystémech.

5. ÚČAST V MEZINÁRODNÍ POLITICE V OBLASTI KLIMATU

5.1. Globální akční plán v oblasti klimatu

V reakci na výzvu Pařížské dohody k mobilizaci nestátních subjektů včetně podniků, měst, občanů a mezinárodní občanské společnosti podporuje EU řadu stěžejních iniciativ, jako je „Mise inovací“, Pakt starostů a primátorů, „Partnerství NDC“ (partnerství pro příspěvky určené na vnitrostátní úrovni), „Energie z obnovitelných zdrojů pro Afriku“, „4/1000 pro zemědělství šetrné ke klimatu“ a InsuResilience (pojištění pro odolnost). Všechny tyto iniciativy dosahují specifických cílů, které si vytklly. V současnosti se vyvíjejí nástroje na systematické sledování, které mají měřit dopad těchto iniciativ na snižování emisí a odolnost.

Například globální pakt starostů a primátorů v oblasti klimatu a energetiky sdružuje více než 7 300 malých a velkých měst ve více než 56 zemích. Informuje, mobilizuje a podporuje města, aby přijala opatření na zmírňování změny klimatu a přizpůsobování se jí a opatření s cílem získat přístup k čisté a cenově dostupné energii. Města dobrovolně vypracovávají místní strategie a plány na zmírňování změny klimatu a přizpůsobení se jí. Pakt pak jejich závazky a opatření zviditelňuje, pomáhá s výměnou zkušeností a zajišťuje technickou podporu. Podstatou paktu je silná orientace na přístup „zdola nahoru“, která vychází ze tří bodů:

- i. nový cíl v podobě alespoň 40% snížení emisí CO₂ (a případně též jiných skleníkových plynů) do roku 2030;
- ii. zmírňování změny klimatu a současně přizpůsobení se jí prostřednictvím iniciativy Mayors Adapt;
- iii. celosvětové měřítko, umožňování účasti místním orgánům po celém světě.

5.2. Letecká doprava

EU podporuje vypracování celosvětového opatření, jež se má zabývat emisemi CO₂ z mezinárodní letecké dopravy. Začátkem října 2016 přijalo Shromáždění Mezinárodní organizace pro civilní letectví na svém 39. zasedání usnesení o systému kompenzací a snižování emisí uhlíku v mezinárodní letecké dopravě (CORSIA). Systém CORSIA byl navržen jako systém kompenzací emisí uhlíku s cílem stabilizovat emise z mezinárodní letecké dopravy na úrovni roku 2020. Bude zaveden od roku 2021.

Členské státy organizace ICAO se mohou rozhodnout pro účast v prvních dvou fázích, které potrvají do roku 2027. V současnosti by podle prohlášení členských států o účasti v systému mohly být pokryty emise v rozsahu asi 80 % objemu potřebného k dosažení uhlíkově neutrální letecké dopravy od roku 2020. Aby byla zaručena efektivnost a vyváženost systému CORSIA, je třeba zavést klíčové prvky, například:

- pravidla monitorování, vykazování a ověřování emisí (a to i u biopaliv),
- kritéria způsobilosti pro jednotky emisí,
- registr, který zajistí přiměřenou úroveň transparentnosti a odpovědnosti.

Jakmile bude dosaženo konečné dohody v těchto otázkách, budou členové organizace ICAO muset tato opatření zavést v každé zemi.

Současně se EU zabývá emisemi z letecké dopravy v rámci systému EU pro obchodování s emisemi. Po zasedání Shromáždění Mezinárodní organizace pro civilní letectví v roce 2016 Komise schválila legislativní návrh na prodloužení platnosti systému EU ETS s oblastí působnosti na lety v rámci Evropy (lety mezi letišti v Evropském hospodářském prostoru) i po roce 2017 a stanovila nový přezkum, jakmile budou k dispozici jasnější pravidla týkající se systému CORSIA a provádění ze strany zemí mimo EU. Očekává se, že návrh týkající se systému ETS v oblasti letectví přijme Rada a Evropský parlament do konce roku 2017.

K dosažení cíle zvýšení uhlíkové neutrality stanoveného organizací ICAO přispívá výzkumem a vývojem technologií v oblasti letadel, vylepšeními provozu i vývojem alternativních paliv program Horizont 2020.

5.3. Námořní politika

V říjnu 2016 se organizace IMO dohodla na plánu pro návrh komplexní strategie IMO na snížení emisí skleníkových plynů z lodí. V červnu a červenci 2017 se pořádaly dvě klíčové schůze k této strategii. Na těchto schůzích se řada partnerů ze zemí mimo EU (např. malé ostrovní rozvojové státy a Kanada) a členské státy EU vyslovily pro začlenění dostatečných cílů v oblasti snížení emisí do strategie.

Očekává se, že organizace IMO přijme první strategii, která stanoví úroveň ambicí a nastíní opatření a harmonogram, na jaře 2018. Pokud se tak stane, odvětví mezinárodní lodní dopravy a organizace IMO

budou s to poskytnout informace o svých prvotních „příspěvcích“ k mezinárodnímu úsilí o snižování emisí CO₂ pro účely procesu hodnocení v roce 2018 („facilitativní dialog“) v rámci Pařížské dohody. Přijetí konečné strategie organizace IMO, včetně krátkodobých, střednědobých a dlouhodobých opatření, se očekává na jaře 2023.

5.4. Propojení systému ETS se Švýcarskem

Dlouhodobým cílem EU je vznik celosvětového trhu s uhlíkem, zejména pak na základě propojení systémů obchodování s emisemi. Tím by vznikly příležitosti pro větší snižování emisí a současně by se snížily náklady na zmírňování změny klimatu. Jednání se Švýcarskem o propojení systémů obchodování s emisemi byla zahájena v roce 2010 a uzavřena v roce 2015. Dohoda o propojení byla parafována v lednu 2016 a nyní se projednávají v Radě a v Parlamentu návrhy na její podepsání a uzavření.

5.5. Mezinárodní trhy s uhlíkem

Vedle tohoto propojení a po konferenci COP 21 a vstupu Pařížské dohody v platnost hraje EU nadále a stále výrazněji aktivní úlohu při podpoře vývoje stanovování cen uhlíku a zejména pak systémů obchodování s emisemi v jiných částech světa. Činí tak prostřednictvím mnohostranných iniciativ, jako je „partnerství pro připravenost trhu“, kterou spravuje Světová banka, a účasti na činnostech a odborné přípravě Mezinárodního partnerství pro trh s uhlíkem (ICAP). Podniká rovněž dvoustranné činnosti, zejména posílením spolupráce s Čínou, která připravuje celostátní systém. Stejně jako v EU hrají i ve zbývajících částech světa obchodování s emisemi a stanovení cen uhlíku obecně významnou úlohu při přechodu na nízkouhlíkové, energeticky účinné hospodářství.

5.6. Ratifikace kigalské změny

V červenci 2017 se EU a její členské státy zavázaly k rychlé ratifikaci kigalské změny Montrealského protokolu, aby nabyla účinnosti dne 1. ledna 2019. Tato změna přijatá v říjnu 2016 je významným krokem vpřed v provádění Pařížské dohody, jenž omezí celosvětovou produkci a používání částečně fluorovaných uhlovodíků (HFC). Z vědeckých poznatků vyplývá, že samotné ambiciózní postupné ukončení výroby a používání částečně fluorovaných uhlovodíků by mohlo do konce století zabránit globálnímu oteplení až o 0,5 °C.

5.7. Podpora rozvojových zemí

EU a její členské státy jsou největšími poskytovateli oficiální rozvojové pomoci rozvojovým zemím na světě – v roce 2016 poskytly 75,4 miliardy EUR. Na pomoc rozvojovým zemím v boji proti změně klimatu poskytla EU, EIB a členské státy v uvedeném roce 20,2 miliardy EUR.

Kromě toho hodlají EU a Africká unie zavést partnerství EU a Afriky v oblasti výzkumu a inovací týkající se změny klimatu a udržitelné energie. Toto partnerství, které musí být oficiálně schváleno oběma stranami, bude společně financováno a vedeno.

EU rovněž podporuje rozvojové země v jejich úsilí o provedení programu snižování emisí z odlesňování a znehodnocování lesů (REDD+). Podporu poskytuje prostřednictvím mezinárodních iniciativ, jako je partnerství REDD+, Nástroj pro partnerství za účelem snižování emisí z odlesňování a znehodnocování lesů, nástroj EU REDD a program OSN REDD (program spolupráce OSN na snižování emisí z odlesňování a znehodnocování lesů v rozvojových zemích). Komise s cílem pomoci rozvojovým zemím omezit a snížit emise skleníkových plynů z odvětví lodní dopravy podepsala v roce

2015 smlouvu s Mezinárodní námořní organizací (IMO), na jejímž základě poskytla 10 milionů EUR na provedení čtyřletého projektu s názvem „Budování kapacit pro zmírňování změny klimatu v odvětví námořní lodní dopravy“. Za tímto účelem se zřizuje pět středisek pro spolupráci v oblasti námořních technologií (MTCC) v různých způsobilých regionech světa, konkrétně v Africe, Asii, v malých ostrovních rozvojových státech v Tichomoří, v Karibiku a v Latinské Americe. Tato střediska MTCC se stanou centry excelence a budou podporovat zavádění nízkouhlíkových technologií a provozů v námořní dopravě.

V odvětví lodní dopravy podepsala Komise v roce 2015 smlouvu s Mezinárodní námořní organizací (IMO), na jejímž základě poskytla 10 milionů EUR na provedení čtyřletého projektu s názvem „Budování kapacit pro zmírňování změny klimatu v odvětví námořní lodní dopravy“, který má propagovat zavádění nízkouhlíkových technologií a provozů v námořní dopravě.